

afzondering, hebben mij niet de overtuiging gegeven, dat men het daarmee minder nauwkeurig kan nemen; daarom is bij den bouw van de barakken te Deventer, waar alles zelfs onder één dak is, erop gerekend, dat aanraking niet alleen tusschen patiënten, maar ook tusschen verplegenden, onmogelijk is. Er zijn gevallen bekend, o. a. bij de verpleging volgens het box-stelsel, waar ondanks vele witte japonnen, mutsjes enz. en veel gewasch de circuleerende zuster gevaarlijk bleek, omdat zij maar één stel slijmvliezen had. Een plaats van de grootte als Hilversum kan zich een inrichting verschaffen, waar volledige afzondering mogelijk is. Vooral bij de diphtherie helpt het laboratorium onze veiligheid waarborgen (onderzoek naar bacillendragers, „Dauerträger”, immuniseering der verplegenden met T. A.).

Wie in den strijd tegen bacteriën een zwaar harnas aantrekt, zal zich wel eens als een tegen windmolens strijdende Don QUIHOT voelen, maar men kan zich troosten, dat zijn verantwoordelijkheid ook grooter is en windmolens tenminste nog beter trefbare voorwerpen zijn.

Deventer, 11 December 1919.

H. J. PH. FESEVUR.

DE BEZOLDIGING DER SPOORWEGARTSEN.

I.

Naar aanleiding van het ingezonden stukje van collega SAUER acht ik het noodig, ten einde verkeerde gevolgtrekkingen te voorkomen, het volgende mede te deelen: Het bestuur der Vereeniging van spoorwegartsen heeft, o. a. in verband met de fusie der Nederlandsche spoorwegen en als gevolg daarvan het onderbrengen van het personeel der H. IJ. S. M. in het Z. O. fonds der Staats-spoorwegen, getracht de voorwaarden voor de geneesheeren verbonden aan het Z. O. fonds verbeterd te krijgen. Het heeft dit gedaan na raadpleging van verschillende spoorwegartsen en na openbaarmaking van zijn plannen aan alle spoorwegartsen, waarbij deze allen tijd en gelegenheid hadden bezwaren in te brengen. Hierna is in een vergadering van spoorwegartsen alles nog eens ruim en breed besproken en is in November een rondschriften aan de spoorwegartsen gezonden, waaruit collega SAUER een zinnetje licht: „wij gerust kunnen teekenen, dat de toekomst zal leeren, dat wij onder gunstige voorwaarden werkzaam zullen zijn”. De hoofdzak in dit rondschriften is echter: „Het bestuur der spoorwegartsen kreeg de toezegging, dat zooveel mogelijk aan de verschillende wenschen zal worden voldaan, al zal vóór 1 Januari a. s. nog niet alles geregeld kunnen zijn”. Mij dunk, waar het bestuur der spoorwegartsenvereeniging zijn best doet en dit op volkomen zuiver organisatorische wijze doet, wij zóveel vertrouwen in dit bestuur behooren te toonen, om het niet in den steek te laten, indien het op onze medewerking aandringt. Ik, als arts bij de H. IJ. S. M., meen geen enkel bezwaar te mogen maken om na 1 Januari 1920 voor de beampten der H. IJ. S. M. op voorwaarden werkzaam te zijn, welke een verbeterde uitgave zijn der voorwaarden, waarop de collegae bij de S. S. zoovele jaren hun werk hebben verricht; terwijl nog meer verbeteringen in uitzicht worden gesteld. Onze wenschen en verlangens kunnen in de vergadering der spoorwegartsen kenbaar worden gemaakt en c. q. door het bestuur bepleit worden bij het bestuur van het Z. O. fonds.

Loenen a/d Vecht, 15 December 1919.

L. L. POSTHUMA.

II.

Collega SAUER (dit *Tijdschrift* bldz. 1982) zal wel niet de eenige geweest zijn, die, op zijn klacht over de ongunstiger verhoudingen, waarin de H. S. M.-spoorwegartsen na 1 Januari zullen komen, als zij het door hem aangehaalde contract teekenen, van het bestuur der vereeniging den raad kreeg zich er maar bij neer te leggen. Dit bestuur verliest echter uit het oog, dat, al worden de H. S. M.-artsen er niet minder

door (wat ik met collega SAUER ontken), deze zaak van groote beteekenis is voor onze Maatschappij, Het zou, dunkt mij, in ons aller belang zijn, als de C. O. zich eens met dit vraagstuk wilde bemoeien, en wel om de volgende redenen :

1°. Het Z. en O.-fonds der S.S., waaraan zich met 1 Januari a. s. de vroegere H. S. M.-artsen kunnen verbinden, stelt de mogelijkheid open voor ambtenaren en hun gezinnen zich aan te sluiten bij het fonds, wanneer het tractement lager is dan f 2250.—. Deze welstandsgrens is dus *hooger*, dan wij tot nu toe bij de ziekenfondsen gewoon waren. Daarbij komt nog, dat alleen gevraagd wordt naar het tractement, dat de ambtenaar als zoodanig geniet, niet naar extra-inkomsten uit vermogen of anderszins. Als onze Maatschappij toelaat, dat de leden zich verbinden aan een fonds met dergelijke welstandsgrens, dat werkzaam is door het geheele land, zal de strijd, die wellicht in de naaste toekomst moet gestreden worden tegen te groote verhooging der welstandsgrens, door ons zelf moeilijker zijn gemaakt.

2°. Door de *lagere* contributie voor het Z. en O.-fonds zullen vele gezinnen van beambten der H. S. M., die zich vroeger geneeskundige hulp verzekerden door lid te zijn van andere ziekenfondsen, deze fondsen verlaten en worden deze fondsen en hun artsen benadeeld. Het reglement van het Z. en O.-fonds levert misschien nog wel meer bezwaar op voor onze Maatschappij en zij daarom aan de aandachtige studie van het C. O.-bestuur aanbevolen.

3°. Aangezien de bij de C. O. betalende leden der Maatschappij, die spoorwegarts zijn, ook verplicht zijn te betalen van hun inkomsten uit het spoorwegfonds, valt naar mijn meening het toezicht op de inrichting en honoreering van dit fonds ook onder de taak der C. O. Nu kan m. i. de C. O. in dit vraagstuk, daar *zij* de geheele Maatschappij achter zich heeft, krachtiger optreden bij de onderhandelingen met het Z. en O.-fonds dan het bestuur der spoorwegartsen. Met allen eerbied voor de moeite, die dat bestuur zich gegeven heeft, krijg ik niet den indruk, dat voldoende *krachtig* is opgetreden. Dit was ook niet te verwachten! Wat zouden zij kunnen doen, gesteld, dat de spoorwegartsen op plaatsen, waar verscheidene artsen gevestigd zijn, eens weigerden op de aangeboden voorwaarden in te gaan, en er onder de andere artsen waren, die maar al te graag op deze voorwaarden de plaatsen der weigeraars zouden innemen? Ik meen van niets. De C. O. echter zou sterker staan, zowel door haar weerstandskas als door den zedelijken steun der Maatschappij. Te wenschen is het daarom, dat het C. O.-bestuur zich met deze zaak bemoeit, het liefst in samenwerking met het bestuur der spoorwegartsen en de pharmaceuten.

Uitgeest, December 1919.

L. WENTINK.

HULP VOOR DE ZIEKENHUIZEN TE WEENEN.

Uit een schrijven van WENCKEBACH aan het hoofdbestuur onzer Maatschappij blijkt, dat in de ziekenhuizen van Weenen groot gebrek is aan genees- en verbandmiddelen en ook aan voedingsmiddelen en kleding. Hij schrijft o. a.: „In Weenen is de nood „in de ziekenhuizen na eenige jaren van volstrekt onvoldoende voeding tot een ware „ramp geworden. Wel komen er thans voor de bevolking van Weenen levensmiddelen „binnen, maar na de nobele maar ver de krachten te boven gaande inspanningen ge- „durende den oorlog, is de draagkracht der ziekenhuizen geheel vernietigd. Terwijl het „grootste gebrek heerscht aan voedsel, geneesmiddelen en chirurgische benodigdheden, „staan de ziekenhuizen financieel aan den rand van den afgrond en *kunnen* door de „onzinnig lage valuta van het Oostenrijksche geld, *zich niets door aankoop verschaffen!* „Het is een hopelooze toestand, waarvan het einde nog in langen tijd niet is af te „zien; de armsten der armen, onze patiënten, zijn het slachtoffer er van, en wij genees- „heeren staan hulpeloos en radeloos aan het ziekbed van zoo menig lijder, die slechts „door voeding en dieet te helpen ware”.

Het hoofdbestuur heeft aan een commissie van 5 leden verzocht, gelden bijeen te brengen tot het lenigen van dezen nood. De ondergeteekenden, leden dezer commissie, zijn overtuigd, dat de Nederlandsche geneeskundigen gaarne naar vermogen zullen